

INSTRUCTIE VC EU JBZ-ministers DATUM: 16 april 2020 14.00

<p>Agenda</p> <p>De Europese Commissie heeft een videoconferentie belegd voor alle EU JBZ-ministers op donderdag 16 april 14.00 uur.</p> <p>De agenda voorziet in de volgende punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Guidance on the implementation of the migration and asylum acquis during the Covid-19 emergency; presentation by the Commission and EASO; ii. Joint European Roadmap towards lifting Covid-19 containment measures, in particular those at the internal and external borders: presentation and state of play; and iii. AOB.
<p>Aanwezig</p> <ul style="list-style-type: none"> • Commissaris Johansson (Binnenlandse EU-zaken) • EU-ministers van binnenlandse zaken of hun vertegenwoordigers (precieze deelnemers nog onbekend)
<p>Gevraagde handeling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitwisseling info en discussie
<p>Besluitvormingsprocedure</p> <ul style="list-style-type: none"> • N.v.t.
<p>Betrokkenheid Europees Parlement, Europese Raad of voorzitterschap</p> <ul style="list-style-type: none"> • N.v.t. afgezien van deelname voorzitterschap als lidstaat
<p>Documenten</p>

Essentie NL positie

- 1. Richtsnoeren over de implementatie van migratie en asiel acquis tijdens Covid 19**
 - Meer coördinatie van de Commissie op implementatie migratie en asiel acquis
 - Voorkomen verschuiving verantwoordelijkheid Dublin zaken
- 2. Exit strategie (Joint European Roadmap) – ihb interne en externe grenzen**
 - Gecoördineerde afbouw grensmaatregelen en zo snel als volksgezondheid dit toelaat terugkeren naar volledig vrij verkeer van goederen, personen en diensten.
 - Van belang dat asiel en migratie aspecten ook onderdeel vormen van de Exit strategie (Joint European Roadmap) en dat daar een duidelijk door de CIE gecoördineerde strategie op wordt geformuleerd.

Instructie

1. Richtsnoeren over de implementatie van migratie en asiel acquis tijdens Covid 19

Bereiken

- De mogelijkheid om beslistermijn op aanvragen om asiel te verlengen.
- Het moet worden voorkomen dat de tijdelijke onmogelijkheid om Dublin transfers uit te voeren resulteert in het verlopen van Dublin Claims en daarmee een verschuiving van verantwoordelijkheid.

Vermijden

- -

Instructie

- U kunt de Commissie bedanken voor het opstellen van de richtsnoeren.
- Door de uitzonderlijke situatie waar wij nu in verkeren, is er sprake van een feitelijke overmachtssituatie (*force majeure*). Het is hierdoor onmogelijk om de handelingen binnen de gebruikelijke termijnen af te ronden. Daarom is er behoefte aan een mogelijkheid om de dwingende termijnen die door het hele asielacquis lopen, flexibel toe te passen, o.a.: generiek verlengen van de zes maanden beslistermijn op asielaanvragen en verlengen van de overdrachtstermijn in Dublinzaken.
- Een verschuiving van de Dublinverantwoordelijkheid faciliteert secundaire migratiebewegingen en voert de druk op LS op om door te gaan met interne grenscontroles en -sluitingen. Bovendien, ongecontroleerde secundaire migratiebewegingen van afgewezen of niet-geregistreerde asielzoekers vormen een bedreiging voor de inspanningen om de verspreiding van Covid-19 tegen te gaan.
- Tot slot, cruciaal dat registratie in Eurodac wordt uitgevoerd door LS.
- In Nederland vindt nog wel bij aanmelding van een asielzoeker een registratie plaats in Eurodac. En zijn wij bezig om telehoren op te starten, zij het vooralsnog op beperkte schaal.

2. Exit strategie (Joint European Roadmap) – ihb interne en externe grenzen

Bereiken

- Grenzen: Intentie moet zijn om interne markt volledig te herstellen en terug te keren naar volledig vrij verkeer van goederen, personen en diensten. Dit zal een gradueel proces zijn, maar moet wel het gezamenlijke doel zijn. Tot die tijd:
 - Indien de volksgezondheid dit toelaat, zo snel mogelijk een EU-brede en gecoördineerde afbouw van (grens)maatregelen tot hetgeen strikt noodzakelijk is om op de ernstige bedreiging te kunnen reageren. Gelijktijdige afbouw via uniforme maatregelen belangrijk om (lokale) belemmeringen te voorkomen.
 - Het grenstoezicht aan de binnengrenzen als heel tijdelijk en uiterste middel gebruiken.
 - Voor de buitengrenzen geldt dat het van belang is dat EU lidstaten en geassocieerde Schengenlanden zo veel mogelijk gezamenlijk optreden en dat afbouw van maatregelen aan de buitengrenzen in beginsel zou moeten volgen na afbouw maatregelen aan de binnengrenzen rekening houdend met de lokale en regionale omstandigheden.

- Asiel en migratie
 - Op het gebied van asiel, migratie en grensmanagement is een gemeenschappelijke strategie nodig voor versoepeling van maatregelen i.h.k.v. corona.
 - Het Gemeenschappelijke Europese Asiel Systeem en het externe migratiebeleid dienen zo snel als de situatie het toestaat weer volledig te worden geïmplementeerd. Met name asielprocedures, Dublinoverdrachten, terugkeer en migratiesamenwerking met derde landen moeten z.s.m. worden hervat.
 - Strakke coördinatie en streng toezicht van de Commissie en daardoor een gecoördineerde aanpak van de lidstaten.
 - Ondersteuning van de agentschappen waar nodig.

Indien opportuun:

- Covid-19 tracker apps: Van belang om EU-coördinatie voor tracking apps door te zetten met de volgende aandachtspunten:
 - Ontwikkelen van een juridisch en technisch Europees raamwerk (randvoorwaarden) voor het ontwikkelen en inzetten van nationale apps.
 - Interoperabiliteit tussen de verschillende nationale apps waar mogelijk versterken. Vraag is of het technisch en politiek haalbaar is om alle nationale apps met elkaar te laten werken.
 - Specifieke guidance over data protectie en bij voorkeur ook over de andere relevante fundamentele rechten. Een eerste CIE draft is ontvangen, maar meer EDPB guidance zou ook welkom zijn.
 - Aandacht voor risico's rondom informatiebeveiliging bij ontwikkeling van dit soort apps.

Vermijden

- Grenzen: Lappendeken aan grenscontroles en transportmaatregelen door niet gelijktijdige afbouw van maatregelen en dat opheffen grenzen een sluitstuk wordt van de maatregelen.
- Asiel en migratie: Unilateraal handelen van lidstaten tijdens en na versoepelen van de maatregelen, bijv. ten aanzien van implementatie/opschorting van delen van het asielacquis. Met o.a. afbreuk van het asielsysteem, secundaire migratie en nieuwe druk op het Schengen gebied tot gevolg.

Indien opportuun:

- Covid-19 tracker apps: de volgende zaken moeten worden vermeden bij Covid-19 tracker apps:
 - Eén Europese app.
 - Dat er één Europese 'datalake' wordt gecreëerd met al onze medische gegevens. Er zijn ook twijfels bij het delen met de Europese koepel.
 - Dat Europa middels bijv. standaarden of certificering specifiek bepaalt hoe we deze app in moeten richten.
 - Dat nationale veiligheid zou vallen binnen communautaire afspraken, bijvoorbeeld in geval van NV-risico's bij interoperabiliteit.
 - Dat er wordt ingeboet op privacy en de bescherming van persoonsgegevens tijdens de COVID-19 uitbraak en voor daarna in het kader van precedentwerking.

Instructie

- U kunt aangeven dat NL belang hecht aan gecoördineerde afbouw grensmaatregelen en zo snel als volksgezondheid dit toelaat terugkeren naar volledig vrij verkeer van goederen, personen en diensten.

- U kunt ook aangeven dat asiel en migratie aspecten ook onderdeel zouden moeten zijn van de Exit strategie (Joint European Roadmap) en dat daar een duidelijk door de CIE gecoördineerde strategie op wordt geformuleerd.
- Bovendien zouden functionerende asielprocedures, inclusief Dublinoverdrachten, terugkeer en onze samenwerking met derde landen zo snel als de situatie het toestaat weer moeten worden opgestart.

Indien opportuun:

- U kunt aangeven dat cybersecurity is net als privacy een uiterst belangrijke randvoorwaarde bij de ontwikkeling en de toepassing van dit soort applicaties. Binnen die context is het essentieel randvoorwaarden en beveiligingsvereisten te formuleren waaraan de applicaties moeten voldoen om de cybersecurity risico's te beperken.

Terugvalpositie

- N.v.t.

Krachtenveld

- Zie achtergrond/toelichting

Positie Nederlands parlement

- N.v.t.

Achtergrond/Toelichting

1. Richtsnoeren over de implementatie van migratie en asiel acquis tijdens Covid 19

- De richtsnoeren zullen pas vlak voor de VC met de lidstaten worden gedeeld.
- Het zijn gelijk de definitieve richtsnoeren, dus in principe geen ruimte voor onderhandelingen. Het is immers geen voorstel zoals bij wetgeving. Tegelijk als de Commissie een sterk signaal krijgt van de lidstaten dan zal zij daar wel wat mee moeten, al dan niet in het pact.
- Eerdere schets van de Commissie was 'teleurstellend': o.a. geen verlenging van de Dublintermijnen. Onbekend is in hoeverre dit is aangepast in de definitieve richtsnoeren van 16/4.
- Tot dusverre hebben lidstaten uiteenlopende standpunten. Zo wil bv FRA niet direct bij aanmelding registreren in Eurodac (o.a. i.v.m. gezondheidsrisico's). Staat DEN voor een verlenging van de Dublinoverdrachtstermijn, maar niet voor de andere Dublintermijnen.
- Het verlengen van de Dublinoverdrachtstermijn wordt ook geambieerd door DUI, OOS en BEL. Denkelijk staan de grenslidstaten daar juist tegengesteld in. Het opschorten van die termijnen zou immers voor hen betekenen, ITA in het bijzonder, dat bij het opheffen van de Dublinstop, een groot aantal asielzoekers alsnog aan hen wordt overgedragen wat gelijk een impact zal hebben op hun asieprocedure
- Overigens geldt dit in zekere zin ook voor NL. Bij het opheffen van de Dublinstop zullen wij ook een groot aantal asielzoekers overgedragen krijgen die de andere landen hebben opgespaart, zij het dat wij –anders dan ITA- ook een aantal asielzoekers weer zullen overdragen aan andere landen.

2. Exit strategie (Joint European Roadmap) – ihb interne en externe grenzen

Tracker apps

- De CIE wil tot een zogenoemde Toolbox komen bestaande uit 2 onderdelen: 1) algemene principes die gezamenlijk als guideline moeten dienen voor LS voor het inzetten (ontwikkelen) van apps 2) het komen tot een gezamenlijke regeling om geanonimiseerde (geaggregeerde) data te gebruiken bij populatiemobiliteit.
 - Een Pan-Europese aanpak voor het gebruik van mobiele apps op de volgende onderdelen:
 - Empoweren van burgers om social distancing maatregelen in acht te nemen.
 - voor waarschuwing, preventie, en contact tracing.
 - Methodologie voor monitoring, delen en toetsen van effectiviteit van apps.
 - Interoperabiliteit bij grensoverschrijdende implicaties.
 - Privacy en bescherming persoonlijke data
 - Er zal een aanvullende CIE handleiding komen over privacy en bescherming persoonsgegevens. (is 10-04 ontvangen en ligt bij AVG experts ter becommentariëring).
 - Een gezamenlijke regeling voor het gebruik van geanonimiseerde geaggregeerde data bij populatiemobiliteit.
 - Modeleren en voorspellen in evolutie van COVID-19
 - Monitoren van effectiviteit van besluitvorming van autoriteiten LS op maatregelen zoals social distancing en isolatie.
 - Te informeren over exit-strategie van COVID-19 crisis
- Wat betreft het tweede onderdeel van de toolbox over het delen van locatiegegevens van telecomproviders kan worden vermeld dat NL momenteel in een uitzonderingssituatie verkeert ten opzichte van de andere LS. Onze autoriteit persoonsgegevens lijkt als enige toezichthouder te stellen dat deze locatiedata niet 'anoniem' gemaakt kan worden. We wachten momenteel af tot de koepel van privacytoezichthouders (de EDPB) hier verdere aanbevelingen over gaat doen. In tegenstelling tot andere LS kunnen wij dus (voorlopig) nog géén locatiegegevens van telecomproviders ontvangen.